

Otázka: Předsókratovská filosofie

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): Michael

úvod do řecké filosofie, vztah mýtu a logu, hledání principu věcí, Tháles, Anaximandros, Anaximenés, Pythagorás a jeho škola

- Mýtus
  - Byl na místě filosofie ještě před ní samotnou
  - Zdroje vysvětlení – odpovědi na otázky
  - Byla to předem daná věc – např. to jak byl stvořen svět a tomu se věřilo – nebylo třeba debat a otázek
  - Později lidé odmítli mýtům věřit → zrod filosofie (6.stol př.n.l.)
  - Tento proces se nazývá „cesta od mýtu k logu“
  - Logos – řád (týkající se člověka, okolí, světa jako celku)
  - Věda, která se stvořením světa zabývá = kosmologie
  - Antická předsokratovská filosofie
    - Vznik 7.- 6.stol př.n.l.
    - Filosofie vznikla v Řecku díky hospodářské vyspělosti, výhodné strategické poloze
    - Platónský trojúhelník (IDEJE – objektivní pravzory, JEVY – napodobení idejí, JÁ – duše v těle)

- Periodizace

I. Předsokratovská filosofie

- Kosmologie – hlavní disciplína
- 6. – 5.stol př.n.l.
- Vyčleňuje se z mýtů
- První filosofické otázky, příčiny
- Hledání pralátky → příčiny vzniku
- Milétská škola
  - Město Milét -důležitá obchodní křižovatka v Malé Asii
  - Hledání pralátky = *arché*
  - Předpokládali, že je živá
  - Představitelé – Hylozoisté (hylé – látka -zoé – život) :

Thales z Milétu – voda

Anaximandros – apeiron

Anaximenés – vzduch

- Thales z Milétu
  - Matematik, astronom, obchodník
  - Jako první změřil výšku pyramid podle stínu
  - Jako první vypočítal zatmění slunce
  - Bůh je všudypřítomný – panteismus
  - Základní princip = voda → základem života – má život v sobě → vznik světa vysvětluje přírodovědecky
  - Neustálý koloběh vzniku a zániku za pomoci vody
  - Anaximandros
    - Astronom
    - Sestavil první mapu světa
    - Za základ všeho prohlašuje Apeiron → nekonečná a nesmrtelná hmotná pralátka
    - Peras = hranice, mez → Apeiron → něco neomezeného, neurčitého →

nepřístupný našim smyslům

- Vnímáme pouze tvary a jevy, které vznikly z Apeironu → provinily se tím, že se pokusily vymezit Apeiron → TREST → rozplynutí v Apeironu
- Vývoj se děje vylučováním protikladu → 4 živly → voda, vzduch, oheň, země
- Anaximénés
  - Za pralátku považuje vzduch → oživující dech, duše
  - Proces vzniku → zhušťování a zředování vzduchu
  - Pythagorás
    - Matematik (Pythagorova věta), astronom
    - Nejvýznamnější představitel
    - Podstatu jsoucna hledá v omezujícím principu → ČÍSLO → nejvyšší princip
    - Peras = omezující princip
    - jevy → tvary → mez → míra → číselné vyjadřování
    - za magické číslo považoval 10. → min. počet k vymezení jsoucna → 1, 2, 3, 4 (jeden bod, přímka, plošné spojení a prostorové vymezení)
    - harmonie - soulad vesmíru
    - centrum vesmíru → oheň
    - přátelství - nejvyšší hodnota 10
    - hetairie - řády jeho žáků a následovníků
    - jeho škola byla v Jižní Itálii
    - 5-ti leté studium - informace nesměli vynášet ven, měl nejvyšší autoritu → nesměli ho zpochybňovat
    - Filoláos - stoupenec Pythagora - země se pohybuje v kruhu